

M.p. poniedziałek 26 marca 1945 r.

Rok II Nr. 70 (346)

KONFERENCJA W SAN FRANCISCO BEZ POLSKI w oczach obserwatorów neutralnych

Bern 25.III. Naczelny redaktor wielkiego dziennika szwajcarskiego "La Suisse" pisze, że wątpliwe jest, aby przed konferencją w San Francisco utworzony został t.zw. tymczasowy polski rząd jedności narodowej. Mamy więc - pyta publicysta szwajcarski - być świadkami tej doniosłej konferencji bez udziału Polski, która pierwsza została pogrążona w wojnie i w obronie której Anglia i Francja wypowiedziały wojnę Niemcom. "Gazette de Lausanne" pisze: Dla ratowania Polski Anglia i Polska rozpoczęły wojnę z Niemcami. Polska jest krajem, który pierwszy zorganizował walkę podziemną. Bez udziału Polski konferencja w San Francisco nie zdoła rozwiązać ani zagadnienia linii Curzona, ani sprawy Prus Wschodnich, ani też niezmiernie doniosłego zagadnienia odszkodowania materialnego i moralnego dla Polski za wielkie krzywdy i straty, jakich doznała w obecnej wojnie. Inny dziennik szwajcarski podkreśla, że nieobecność Polski na konferencji w San Francisco będzie dowodem, że naród polski istotnie dąży do odzyskania niepodległości. Gdyby do San Francisco przybyli przedstawiciele komitetu lubelskiego, to obecność Polski na konferencji byłaby faktyczną. Komitetu lubelskiego bowiem nie można uważać za reprezentację narodu polskiego, podobnie jak Güssling nie może uważany być za przedstawiciela narodu norweskiego.

PRZECIWKO EKSPANSJI IMPERIALIZMU SOWIECKIEGO

Sztokholm 25.III. Organ pacyfistów szwajcarskich zamieszcza obszerny artykuł, w którym broni stanowiska rządu polskiego w sprawie granic i zaprzecza twierdzeniom propagandy sowieckiej, jakoby premier Arciszewski pisał nienawiścią do Rosji. Jest to mały stan - pisze wielki dziennik szwajcarski - uczciwy, lojalny i wykazujący chęć zgody ze wschodnim sąsiadem Polski. Sprzeciwia się on natomiast ekspansji imperializmu sowieckiego, który zagarnąć chce połowę ziem Polski. Premier Arciszewski i jego rząd opiera się na postanowieniach Karty Atlantycznej; że żadne zmiany terytorialne nie mogą być dokonane bez zgody zainteresowanych.

HIMMLER ZADA

ARESZTOWANI FUNDSTEDTA
Sztokholm 25.III. Korespondenci prasy szwajcarskiej donoszą z Berlina, że Himmler domaga się aresztowania marsz. Rundstedta, oskarżając go, iż nawiązał kontakt z gen. Eisenhowerem i przygotowana miał już ucieczkę. Rundstedt znajduje się pod strażą SS.

NIEMCOY SPÓDZIEWAJĄ SIĘ

OFENSYWY GEN. CLARKA
Berlin 25.III. Radio niemieckie podało dzisiaj, że wojska sojuszników ukończyły przygotowania do wielkiej ofensywy na froncie włoskim, której rozpoczęcia można się spodziewać w każdej chwili.

wybitny publicysta turecki podkreśla

KONIECZNOŚĆ DOPUSZCZENIA DO POLSKI KOMISJI SOJUSZNICZEJ

Ankara 25.III. Jeden z najwybitniejszych publicystów tureckich faktin, pisze: W obecnej sytuacji konieczne jest dopuszczenie do Polski komisji międzysojuszniczej dla zbadania istotnego stanu rzeczy i poznania prawdziwych warunków życia ludności polskiej. Komitet lubelski ustąpić powinien na rzecz rządu i parlamentu, wybrane

go w oparciu o wolne wybory. Jeżeli wolność wyborów w Polsce nie zostanie należyście zabezpieczona, to niebezpieczeństwo tego faktu dla pokoju światowego będzie znacznie większe, niż nieobecność Polski na konferencji w San Francisco.

BRYGADA ŻYDOWSKA WALCZY WE WŁOSZACH

Rzym 25.III. W dniu dzisiejszym ogłoszono oficjalnie, że brygada żydowska weszła do działań na froncie włoskim na odcinku VIII armii. Naczelny dowódca wojsk sojuszników gen. Clark wydał do żołnierzy brygady rozkaz dzienny, w którym wyraża głębokie zadowolenie z powodu faktu, że naród który tak wielkich doznał krzywd od Niemców posiada obecnie swych przedstawicieli w szeregach wojsk sojuszników, walczących przeciwko burzycielom pokoju światowego.

WIELKA OFENSYWA NA WSCHOD OD RENU

40 tys. żołnierzy przewiezionych drogą powietrzną

Kwatera Główna Sprzymierzonych na Zachodzie 25.III. Wielka ofensywa wojsk marsz. Montgomery, które przekroczyły Ren w dolnym jego biegu, rozwija się pomyślnie. Cztery pierwotne przyczółki na wschodnim brzegu Renu połączone zostały w jeden rozległy przyczółek, ciągnący się od granicy holenderskiej do północnego krańca Zagłębia Ruhry. Wojska sprzymierzonych nacierają z tego przyczółka, głębokiego na 15 km., w kierunku wschodnim na froncie szerokości 50 km. W południowej części przyczółka sprzymierzeni zdobyli szereg miast, na północnym krańcu zaś, gdzie opór niemiecki jest silniejszy, toczą się zacięte walki o silnie umocnione miasto Rees. Położona tego miasta znajduje się w rękach sojuszników. W punkcie przeprawy sprzymierzonych przez Ren przerzucono już zostały przynajmniej 2 mosty, przez które bez przerwy napływają oddziały piechoty i czołgów oraz sprzęt. Ponadto przez Ren bez przerwy płynie wielka flotylla łodzi desantowych i statków specjalnych które przewożą na drugi brzeg ludzi i materiały wojenne.

Londyn 25.III. Oddziały sojuszników na wschodnim brzegu Renu nawiązały już łączność ze wszystkimi grupami wojsk spadochronowych, zrzuconych w dniu wczorajszym. W tej największej w historii operacji spadochronowej przewiezonych zostało na wschodni brzeg Renu drogą powietrzną około 40 tys. żołnierzy wraz z czołgami, samochodami pancernymi i ciężkim sprzętem wojennym. Niektóre oddziały spadochronowe zrzucone zostały wprost na stanowiska artylerii niemieckiej. Jeden z nich wkroczył do niemieckich artylerii niemieckiej wraz ze wszystkimi działami w stanie nieuszkodzonym. Spadochronowicze obładzili 6 mostów na rzece Issel, płynącej równolegle do Renu w odległości o 10 - 15 km. dalej na wschód.

Londyn 25.III. Ustanowiony w dniu wczorajszym przez III armię amerykańską przyczółek na wschodnim brzegu Renu w pobliżu Darmstadt posiada już około 20 km. szerokości i 15 km. długości. Przyczółek ten zwiększa się z godziny na godzinę. Przyczółek I-ej armii amerykańskiej pod Remagen rozszerzony został również do 55 km., a średnia jego głębokość wynosi już 20 km. Na północnym krańcu przyczółka odparto silne przeciwnatarcie niemieckie. Wieczorem doniesiono, że wojska francuskie dotarły do Renu w pobliżu Karlsruhe, przeniknąwszy przez linie Zygfryda.

Berlin 25.III. Radio niemieckie donosi, że wojska sprzymierzonych przeprawiły się przez Ren w jeszcze jednym punkcie w rejonie miasta Boppard na płd. od Koblenji.

Londyn 25.III. Wielkie formacje samolotów sojuszników wszelkich typów bombardują bez przerwy stanowiska niemieckie i koncentracje wojsk na wschodnim brzegu Renu wspierając działania wojsk lądowych. W ciągu dnia wczorajszego samoloty sojuszników odbyły około 10 tys. lotów bojowych.

Berlin 25.III. Komentator radia berlińskiego przyznał dzisiaj, że sprzymierzeni ustanowili kilka przyczółków na wschodnim brzegu Renu i stwierdził, że przepływają przez Ren coraz większe siły pancernic. Silne oddziały spadochronowe aliantów weszły znowu do akcji.

W SKRÓCIE

- Wojska sowieckie na Węgrzech posuwają się na froncie szerokości 100 km. w kierunku Bratysławy.

- Berlin bombardowany był 33. noc z rzędu.

CHURCHILL PRZYBYŁ NA WSCHODNI BRZEG RENU

Londyn 25.III. Premier Churchill przeprawił się dziś rano przez Ren i przybył na przyczółek IX armii amerykańskiej. Premierowi towarzyszyli marsz. Montgomery, szef sztabu imperialnego marsz. Brooke oraz dowódca IX armii gen. Simpson. Churchill odbył inspekcję mostu w Wosen oraz przejażdżkę na Renie wzdłuż przyczółka.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Amerykanie przekroczyli Men

Londyn 25.III. Wielkie uderzenie wojsk sojuszników po przez Ren rozwija się coraz pomyślniej. Wieczorem ogłoszono, że oddziały III armii amerykańskiej posunęły się ze swego przyczółka w pobliżu Darmstadt i przekroczyły rzekę Men na płd. wschód od Frankfurtu. Amerykanie zdobyli Darmstadt. Inne oddziały amerykańskie sforsowały Ren w nowym punkcie między Koblenją a Boppard. I armia amerykańska rozpoczęła dziś generalne natarcie ze swego przyczółka pod Remagen i posunęła się naprzód ze swego przyczółka o 8 km. Opór niemiecki na zachodnim brzegu Renu załamany się zupełnie.

Moskwa 25.III. Wojska sowieckie rozpoczęły nową ofensywę na Węgrzech. Armia Malinowskiego, działająca na lewym skrzydle wojsk Tołbuchina posunęła się o 50 km. i zajęła m.in. miasto Esztergom nad Dunajem.

Moskwa 25.III. Wojska sowieckie zdobyły Oliwę na przedpolu Gdańska. W Prusach wschodnich zajęto Świętą Sierkę, ostatni niemiecki punkt umocniony na zachód od Krblewca.

Londyn 25.III. Dziś późnym wieczorem Berlin bombardowany był 34. raz z rzędu przez brytyjskie Mosquity.